

[Hans Larsen-Ledet]

Første fase var et forlig mellem landbrugets parter, og anden fase er et forlig mellem regeringspartierne og landbrugsministeren. Bliver tredje fase en tilslutning fra Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet? Det står stadig som et spørgsmål for mig.

For første gang indføres der et loft over den tilladte husdyrproduktion. Forholdet mellem eget jordareal og forpagtet jord bliver nu afgørende for, hvor stor den fremtidige husdyrproduktion må være. Jo mindre ejendommen er, desto mere jord kan forpagtes; jo større ejendommen er, desto mindre jordareal kan forpagtes for at opfylde det såkaldte harmonikrav, som går ud på, at der skal være et passende jordareal til den mængde gødning, der nu engang er.

I og med at forslaget gennemføres, bliver der nu nogle retningslinjer for henholdsvis antal dyr og jordareal. Vi har i Danmark bygget alt for meget på propagandaen for stordrift, og der har været et jordbegær, som ikke har haft noget med økonomi at gøre. Mange vil hellere have jord end naboer, og samtidig taler man oven i købet om landbysamfundenes trivsel.

Jeg har tilladt mig at bruge Landsudvalget for Svineavlernes opgørelse af den 14. januar. I tabel 5 opgøres det, hvor mange brug der har problemer med at opfylde harmonikravene ifølge forligsteksten, dvs. ejerandelskravet, som svarer til indholdet af lovforslaget. De største brug er typisk svinebrug. Af opgørelsen ser vi, at 56 af de største svinebedrifter er på over 500 dyreenheder, og sådanne bedrifter vil ifølge lovforslagets besætningsgrænse ikke kunne etableres i dag. Tager vi et svinebrug i gruppen med fra 450 til 500 dyreenheder, ses det, at 17 af disse brug heller ikke kan leve op til ejerandelskravet, på trods af at der her ansættes krav om 100 pct.s jordtilliggende.

Men det skal tilføjes her, at efter det nye forslag vil man kunne komme til at eje en betydelig større besætning ved at fordele den på flere ejendomme. Fordelen ved lovændringen er i denne henseende, at besætningerne vil være delte, og såvel for bosætningen i landdistriktet som for generationsskiftemuligheden vil det være bedre. Dertil kommer hensynet til de veterinære forhold, hvor smitterisikoen stiger med anden potens af besættningens forøgelse.

Det foreliggende lovforslag sigter på at knytte landbrugsproduktionen mere til jorden for

dermed at modvirke industrialiseringen af dansk landbrug, og det vil også give bedre mulighed for et miljørigtigt landbrug, end det normalt er muligt med de store sammenklumpninger af husdyr. Jeg tror, vi kommer til at beskæftige os med staldstørrelser fremover; måske kan der i store besætninger blive tale om en vis sektorisering, forstået på den måde at der kan blive tale om et totalt loft over antallet af dyr i hvert enkelt staldanlæg. Kan man producere mere på sit jordareal, skal der så bygges stalde med passende afstand, som er godkendt af Veterinærdirektoratet. Sygdomsrisikoen er jo en alvorlig faktor, og sker der noget i en stor besætning, kan der blive tale om store tab. Jeg tror også, vi må se i øjnene, at forbrugerne i store dele af verden vil interessere sig mere og mere for staldforhold og dyreetik, og det lovforslag, vi behandler nu, kan være en god begyndelse til opfyldelsen af en ny tids grønne krav.

Radikal tilslutning til lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Niels Højland (FP):

Det kan godt være, jeg var lidt uopmærksom, så jeg ikke lige hørte, hvad hr. Hans Larsen-Ledet sagde; men jeg mener, hr. Hans Larsen-Ledet sagde, at der var indgået et historisk forlig mellem landbrugets organisationer. Jeg læste også mellem jul og nytår i landbrugets egne fagblade, at der var indgået et helt historisk forlig, og det gjorde man meget ud af.

Men så læste man jo kort tid efter, at nogle sagde, at det var under pres, man havde indgået det forlig. Fremskridtspartiet er altid meget optaget af, hvad organisationerne siger, og vi lytter meget ofte til dem, og derfor virker det ret stærkt, når der kommer et brev – og jeg formoder, at også regeringen og regeringspartierne har fået det – som jeg ganske vist ikke har nået at få læst helt igennem. Men det er underskrevet af samtlige organisationer, både Dansk Familielandbrug, Erhvervsjordbruget, Landbrugsrådet og De Danske Landboforeninger, og i sidste afsnit står der, at forslagene skal ses som en helhed, der bør gennemføres i fuldt omfang, og at organisationerne anmoder ordførerne om støtte hertil.

Så er spørgsmålet jo, om det forlig, der er indgået, er så historisk endda. Jeg tror i hvert fald, at man skulle tage en ny drøftelse med